

‘En, Pjotr? Nog niets te zien?’ vroeg, terwijl hij op het lage bordes van de herberg aan de *** straatweg naar buiten stapte, op de 20ste mei van het jaar 1859 een heer van even in de veertig, in een bestofte jas en een geruite broek, aan zijn bediende, een jonge kerel met bolle wangen en wittig dons op zijn kin en kleine doffe oogjes.

De bediende, aan wie alles, zowel het turkooizen oorringetje, als de gepommadeerde haren van verschillende kleuren, en de galante gebaren, kortom, alles erop duidde dat hij iemand van de jongste, vervolmaakte generatie was, keek geduldig de weg af en antwoordde: ‘Nee meeneer, niets te zien.’

‘Niets te zien?’ herhaalde zijn meester.

‘Niets te zien,’ antwoordde de bediende nogmaals.

Zijn meester zuchtte en ging op een bankje zitten. We laten de lezer met hem kennismaken, terwijl hij daar met zijn beentjes onder zich gevouwen zit en peinzend rondkijkt.

Hij heet Nikolaj Petrovitsj Kirsanov. Hij heeft op vijftien verst van het herbergje een aardig landgoed van tweehonderd zielen, of, zoals hij het uitdrukt sinds hij zijn boeren stukken land heeft gegeven en een ‘boerenbedrijf’ is begonnen; van tweeduizend desjatienen land. Zijn vader, een generaal in de oorlog van 1812, die nauwelijks lezen

en schrijven kon, een Rus van de ruwe soort, maar geen kwaai vent, had zijn hele leven in de tredmolen gelopen, eerst een brigade gecommandeerd, toen een divisie, en voortdurend in de provincie gewoond, waar hij op grond van zijn rang een vrij aanzienlijke rol speelde. Nikolaj Petrovitsj was in het zuiden van Rusland geboren, net als zijn oudere broer Pavel, over wie we het verderop zullen hebben, en was tot zijn veertiende thuis opgevoed, omgeven door goedkope gouverneurs, ongegeneerde maar kruiperige adjudanten en andere figuren uit het regiment en de staf. Zijn moeder, ene Koljazina, als meisje heette ze Agathe, en als generaalsvrouw Agafoklea Koezminisjna Kirsanovna, was op en top een commandantenvrouw, ze droeg weelderige mutsjes en ruisende zijden japonnen, was in de kerk de eerste die het kruis kuste, sprak luid en veel, liet zich 's morgens door haar kinderen de hand kussen en zegende ze 's avonds – kortom, ze had wel schik in het leven. Als generaalszoon had Nikolaj Petrovitsj, net als zijn broer Pavel, in dienst moeten – al was hij nou niet het toonbeeld van dapperheid en werd hij zelfs met recht voor lafaard uitgemaakt – ; maar hij brak zijn been precies op de dag dat het bericht van zijn oproep binnenkwam, en na twee maanden in bed te hebben gelegen, was hij voor de rest van zijn leven een 'mankepoot'. Zijn vader had geen enkele fiducia meer in hem en stuurde hem in civiele dienst. Hij bracht hem naar Petersburg, zodra hij achttien was, en schreef hem in op de universiteit. Zijn broer was toen trouwens net officier in een garderegiment geworden. De jongelieden betrokken ergens samen een woning onder het verre toezicht van een oom van moederskant, Ilja Koljazin, een hoge ambtenaar. Hun vader keerde terug naar zijn divisie en naar zijn echtgenote en stuurde zijn zoons slechts heel af en toe grote kwarto vellen grijs papier, volgeschreven met een fors klerkenhandschrift. Onderaan die vellen

priekten in zorgvuldig uitgevoerde ‘krulletters’ de woorden: ‘Piotr Kirsanof, generaal-majoor.’ In 1835 verliet Nikolaj Petrovitsj de universiteit met de graad van kandidaat, en in datzelfde jaar verhuisde generaal Kirsanov, die zijn ontslag had gekregen in verband met een mislukte parade, met zijn vrouw naar Petersburg. Hij had nog maar net een huis gehuurd bij de Taurische Tuin en zich ingeschreven bij de Engelse club, of hij stierf onverwacht aan een beroerte. Agafoklea Koezminisjna volgde hem al snel: zij kon niet wennen aan het afgezonderde leven in de hoofdstad; de treurnis van het gepensioneerde leven vrat aan haar. Ondertussen had Nikolaj Petrovitsj kans gezien, toen zijn ouders nog leefden en tot hun niet gering verdriet, verliefd te worden op het dochtertje van ambtenaar Prepolovski, zijn voormalige huisbaas, een bekoorlijke en wat je noemt ontwikkelde jongedame; ze las in de tijdschriften serieuze artikelen in de rubriek ‘Wetenschappen’. Hij trouwde met haar zodra de rouwperiode voorbij was, verliet het ministerie van domeinen, waar zijn vader hem binnen had geloodst, genoot van het leven met zijn Masja eerst in een landhuis bij het Bosbouw-instituut, vervolgens in de stad, in een kleine, aardige woning, met een keurige trap en een wat kille salon; uiteindelijk op zijn landgoed, waar hij zich definitief vestigde en waar al spoedig zijn zoon Arkadi werd geboren. De echtelieden hadden een heel goed en rustig leven: ze waren haast altijd bij elkaar, ze lazen samen, speelden quatre-mains op de piano, zongen duetten; zij tuinierde en zorgde voor het pluimvee, hij ging een enkele keer uit jagen en hield zich met het bedrijf bezig, en Arkadi groeide op, eveneens goed en rustig. Tien jaren gingen als een droom voorbij. In 1847 stierf de vrouw van Kirsanov. Hij kwam die slag nauwelijks te boven, werd in enkele weken grijs; hij stond al op het punt om naar het buitenland te gaan, om enige afleiding te zoe-

ken... maar toen kwam het jaar 1848. Noodgedwongen keerde hij terug naar zijn landgoed en na een tamelijk lange tijd van niets doen ging hij zich met landbouwhervormingen bezighouden. In het jaar '55 bracht hij zijn zoon naar de universiteit; hij bracht drie winters met hem door in Petersburg, waar hij haast nooit uitging en zijn best deed met de jonge vrienden van Arkadi kennis te maken. De laatste winter kon hij niet komen – en daar zien wij hem dan in de maand mei van 1859, helemaal grijs al, een beetje pafferig en enigszins gebogen: hij wacht op zijn zoon die net als hijzelf eertijds de titel van kandidaat heeft verkregen.

Fatsoenshalve, maar misschien ook wel omdat hij niet in het blikveld van zijn meester wilde blijven, liep de bediende de poort in en stak een pijp op. Nikolaj Petrovitsj boog het hoofd en nam de vervallen tredjes van het bordes in ogenschouw: een groot, bont kuiken stapte er stevig en gezapig op zijn flinke gele pootjes rond; een groezelige kat die nuffig op de leuning lag te sluimeren keek er onvriendelijk naar. De zon brandde; uit de halfduistere hal kwam de geur van warm roggebrood. Onze Nikolaj Petrovitsj zat te mijmeren. 'Mijn zoon... kandidaat... Arkasja...' maalde het maar door zijn hoofd; hij probeerde aan iets anders te denken, maar dezelfde gedachten kwamen steeds terug. Hij dacht aan zijn overleden vrouw... 'Ze heeft het niet mogen meemaken!' fluisterde hij droevig... Een dikke blauwgrijze duif streek op de weg neer en vloog snel weer op om uit een plas naast de put te gaan drinken. Nikolaj Petrovitsj richtte net zijn blik op hem toen zijn oor het geluid van naderende wielen opving...

'Daar zul je ze hebben, meneer,' meldde de bediende die uit de poort opdook.

Nikolaj Petrovitsj sprong op en tuurde de weg af. Er verscheen een met drie postpaarden bespannen tarantas,

en in die tarantas schemerde de rand van een studentenpet, en de bekende omtrek van een dierbaar gezicht...

‘Arkasja! Arkasja!’ riep Kirsanov uit, en zwaaiend met zijn armen zette hij het op een rennen... Enkele ogenblikken later waren zijn lippen al gedrukt tegen de baardeloze, bestofte en bruinverbrande wang van de jonge kandidaat.

II

‘Laat me toch even het stof van me afslaan, papa,’ zei Arkadi met een van de reis wat hees geworden, maar luide jongensstem, terwijl hij vrolijk de liefkozingen van zijn vader beantwoordde, ‘ik maak je helemaal vuil.’

‘Geeft niets, geeft niets,’ herhaalde Nikolaj Petrovitsj met een vertederde glimlach en hij sloeg een keer of wat langs de kraag van de jas van zijn zoon en langs zijn eigen jas. ‘Laat me eens naar je kijken, laat me kijken,’ voegde hij eraan toe terwijl hij een stap naar achteren deed, en terstond liep hij met haastige pas naar de herberg, onder de woorden: ‘Hierheen, hierheen, en een beetje snel met die paarden.’

Nikolaj Petrovitsj leek heel wat opgewondener dan zijn zoon; het was net alsof hij een beetje in de war was, alsof hij wat verlegen was. Arkadi hield hem staande.

‘Papa,’ zei hij, ‘mag ik je voorstellen aan mijn goede vriend Bazarov, over wie ik je zo vaak heb geschreven. Hij is zo vriendelijk bij ons te komen logeren.’

Nikolaj Petrovitsj draaide zich snel om, liep op de grote, in een lange kiel met kwasten geklede man toe, die net uit de tarantas was gestapt, en drukte stevig de blote, rode hand, die hem niet dadelijk was toegestoken.

‘Blij met u kennis te maken,’ begon hij, ‘en ik ben u dankbaar voor het goede voornemen ons te bezoeken; ik

hoop... zou ik uw naam en vadersnaam mogen weten?’

‘Jevgeni Vasiljevitsj,’ antwoordde Bazarov met lijzige maar mannelijke stem, en door de kraag van zijn kiel terug te slaan toonde hij Nikolaj Petrovitsj zijn hele gezicht. Lang en mager was het, met een breed voorhoofd, een van boven platte, naar beneden spits toelopende neus, grote groenige ogen en zandkleurige neerhangende bakkebaarden, het werd verlevendigd door een rustige glimlach en drukte zelfvertrouwen en verstand uit.

‘Ik hoop, waarde Jevgeni Vasiljevitsj, dat u zich bij ons niet zult vervelen,’ vervolgde Nikolaj Petrovitsj.

De dunne lippen van Bazarov trilden even, maar hij antwoordde niet en lichtte alleen even zijn pet. Zijn lange en dikke donkerblonde haar kon de bolheid van zijn forse schedel niet verbergen.

‘Wat doen we, Arkadi,’ begon Nikolaj Petrovitsj weer, terwijl hij zich naar zijn zoon wendde, ‘laten we meteen de paarden inspannen, misschien? Of willen jullie uitrusten?’

‘We rusten thuis wel uit, papa; laat ze maar inspannen.’

‘Ik doe het meteen,’ zei zijn vader. ‘Hé, Pjotr, hoor je het? Aanpakken geblazen, kerel.’

Pjotr, die als de volmaakte bediende de jongeheer niet de hand had gekust, maar alleen uit de verte had gebogen, verdween weer door de poort.

‘Ik ben hier met een rijtuig, maar voor jouw tarantas is er ook een driespan,’ zei Nikolaj Petrovitsj bedrijvig, terwijl Arkadi water dronk uit een ijzeren kroes die de herbergierster had gebracht, en Bazarov zijn pijp opstak en naar de koetsier liep die de paarden aan het uitspannen was. ‘Alleen zijn er in het rijtuig maar twee plaatsen, en ik weet niet hoe je vriend...’

‘Hij gaat met de tarantas,’ onderbrak Arkadi hem half-luid. ‘Je hoeft om hem geen drukte te maken. Hij is een geweldige kerel, zo eenvoudig, dat zul je wel zien.’

De koetsier van Nikolaj Petrovitsj bracht de paarden naar buiten.

‘Hé dikbaard, voortmaken!’ wendde Bazarov zich tot de voerman.

‘Hoor je dat, Mitjoecha,’ zei een andere voerman, die erbij stond met zijn handen in de achterzakken van zijn schapenpels. ‘Hoor je hoe meneer je noemt? En een dikbaard ben je.’

Mitjoecha gaf alleen een mep tegen zijn muts en nam de teugels van het bezwete paard in het midden ter hand.

‘Kom op, jongens, help eens een handje,’ riep Nikolaj Petrovitsj, ‘een footje straks zit er wel in!’

In een paar minuten waren de paarden ingespannen; vader en zoon namen in het rijtuig plaats; Pjotr klom op de bok; Bazarov sprong in de tarantas, drukte zijn hoofd tegen het leren kussen – en beide equipages zetten zich in beweging.

III

‘Zo, nu ben je dan eindelijk kandidaat en kom je thuis,’ zei Nikolaj Petrovitsj terwijl hij Arkadi nu eens op zijn schouder en dan weer op zijn knie klopte. ‘Eindelijk!’

‘En hoe gaat het met oom? Maakt hij het goed?’ vroeg Arkadi, die ondanks de oprechte, haast kinderlijke blijdschap die hem vervulde het gesprek zo snel mogelijk wat minder opgewonden en wat alledaagser wilde laten zijn.

‘Ja, goed. Hij was van plan mee te gaan om je af te halen, maar er kwam iets tussen.’

‘Heb je lang op me moeten wachten?’ vroeg Arkadi.

‘Een uur of vijf.’

‘Goeie papa!’

Arkadi draaide zich vrolijk naar zijn vader toe en gaf

hem een dikke kus op zijn wang. Nikolaj Petrovitsj begon zachtjes te lachen.

‘Ik heb een prachtig paard voor je klaar staan,’ begon hij, ‘je zult het zien. En je kamer is behangen.’

‘En is er een kamer voor Bazarov?’

‘Voor hem vinden we ook wel wat.’

‘Wees alsjeblieft aardig voor hem, papa. Ik kan je niet zeggen hoe belangrijk zijn vriendschap voor me is.’

‘Je kent hem nog niet zo lang?’

‘Nee, niet lang.’

‘Daarom heb ik hem zeker vorige winter niet gezien. Wat doet hij?’

‘Hij heeft natuurwetenschappen als hoofdvak. Maar hij weet alles. Volgend jaar wil hij zijn artsexamen doen.’

‘Ah! Hij studeert medicijnen,’ merkte Nikolaj Petrovitsj op en hij zweeg even. ‘Pjotr,’ vervolgde hij terwijl hij zijn hand uitstak, ‘zijn dat onze boeren niet, die daar gaan?’

Pjotr keek in de richting waar zijn meester had gewezen. Langs de smalle zijweg reden met een vaartje enkele met afgetoomde paarden bespannen karren. In iedere kar zaten een of twee boeren met open schapepelzen.

‘Jawel, meneer,’ mompelde Pjotr.

‘Waar gaan ze naartoe, naar de stad of zo?’

‘Dat zal wel, ja. Naar de kroeg,’ voegde hij er verachtelijk aan toe en hij boog licht naar de koetsier over, alsof hij zich op hem wilde beroepen. Maar die gaf geen kik: het was een man van de oude stempel, die de nieuwe opvattingen niet deelde.

‘Ik heb dit jaar heel wat met de boeren te stellen,’ vervolgde Nikolaj Petrovitsj, terwijl hij zich naar zijn zoon wendde. ‘Ze betalen de cijns niet. Maar wat doe je eraan?’

‘En ben je tevreden over je dagloners?’

‘Jawel,’ zei Nikolaj Petrovitsj binnensmonds. ‘Maar ze worden opgehitst, dat is de ellende; en aan echte werkklust

schort het wel. Ze vernielen het tuig van de paarden. Maar geploegd is er heel aardig. Het zal allemaal wel weer overwaaien. Ben jij ineens zo in het bedrijf geïnteresseerd?’

‘Er is hier geen schaduw, dat is het beroerde,’ merkte Arkadi op, zonder op de laatste vraag in te gaan.

‘Ik heb aan de noordkant boven het balkon een grote markies laten maken, nu kunnen we ook buiten dineren.’

‘Het gaat wel vreselijk op een landhuis lijken... maar dat doet er ook allemaal niet toe. Maar wat een lucht hier! Wat ruikt het hier heerlijk! Ik geloof werkelijk dat het nergens ter wereld zo ruikt als in deze streek! En die hemel hier...’

Arkadi stakte plotseling, wierp een schuinse blik achterom en zweeg.

‘Natuurlijk,’ merkte Nikolaj Petrovitsj op, ‘je bent hier geboren, dus moet het voor jou allemaal iets bijzonders hebben...’

‘Ach, papa, dat maakt toch niet uit waar iemand geboren is.’

‘Maar toch...’

‘Nee, dat maakt helemaal niets uit.’

Nikolaj Petrovitsj keek van terzijde naar zijn zoon, en het rijtuig was al een halve verst verder voordat het gesprek tussen hen hervat werd.

‘Ik herinner me niet of ik het je geschreven heb,’ begon Nikolaj Petrovitsj, ‘je vroegere njanja, Jegorovna, is gestorven.’

‘Ach nee toch! Het arme oudje! En leeft Prokofitsj nog?’

‘Jazeker, en hij is niks veranderd. Nog altijd dezelfde mopperpot. Je zult helemaal wel niet veel veranderd vinden in Marino.’

‘Heb je nog altijd dezelfde rentmeester?’

‘Nee, die heb ik wel vervangen. Ik heb besloten geen vrijgelaten lijfeigenen die vroeger in huis gediend hebben

meer in dienst te houden, of in ieder geval hun geen functies te geven die verantwoordelijkheid met zich meebrengen.' (Arkadi wees met zijn ogen op Pjotr.) '*Il est libre, en effet,*' merkte Nikolaj Petrovitsj halffluid op, 'maar hij is nou eenmaal kamerdienaar. Ik heb nu een rentmeester uit de burgerstand; het lijkt me een bekwame kerel. Ik heb hem aangesteld voor tweehonderdvijftig roebel per jaar. Overigens,' voegde Nikolaj Petrovitsj er aan toe, terwijl hij zijn voorhoofd en wenkbrauwen met zijn hand afveegde, wat bij hem altijd een teken van innerlijke verwarring was, 'ik zei je daarnet dat je zou vinden dat er in Marino niets veranderd was... Dat is niet helemaal waar. Ik beschouw het als mijn plicht je er van te voren van op de hoogte te brengen, hoewel...'

Hij bleef even steken en ging vervolgens in het Frans verder.

'Een strenge moralist zal mijn openhartigheid misplaatst vinden, maar in de eerste plaats valt het niet verborgen te houden, en in de tweede plaats, weet je dat ik altijd bijzondere principes heb gehad over de verhouding van vader tot zoon. Je hebt overigens natuurlijk het volste recht me te veroordelen. Op mijn leeftijd... Kortom, die... dat meisje, waarvan je waarschijnlijk al wel gehoord hebt...'

'Fenitsjka?' vroeg Arkadi zonder omhaal.

Nikolaj Petrovitsj kreeg een kleur.

'Noem haar naam alsjeblieft niet zo luid... Nou ja... zij woont tegenwoordig bij me. Ik heb haar in huis genomen... er waren twee van die kleine kamertjes. Het kan overigens allemaal veranderd worden natuurlijk.'

'Ach nee toch, papa, waarom?'

'Je vriend komt bij ons logeren... het is een beetje onprettig...'

'Wat Bazarov betreft moet je je vooral geen zorgen ma-

ken. Hij staat boven dat soort zaken.'

'En jij dan,' zei Nikolaj Petrovitsj. 'Het bijgebouw is er slecht aan toe, dat is de ellende.'

'Maar papa toch,' kwam Arkadi ertussen, 'het lijkt wel of je je verontschuldigt; schaam je je niet?'

'Natuurlijk zou ik me moeten schamen,' antwoordde Nikolaj Petrovitsj, die hoe langer hoe roder werd.

'Schei toch uit, papa, doe me een plezier!' Arkadi glimlachte vriendelijk. 'Om je daarvoor te verontschuldigen!' dacht hij bij zichzelf, en een gevoel van minzame vertedering jegens zijn goede en zachtaardige vader, vermengd met een gevoel van een heimelijke superioriteit vervulde zijn gemoed. 'Hou toch alsjeblieft op,' herhaalde hij nogmaals, onwillekeurig genietend van het bewustzijn van zijn eigen volwassenheid en vrijheid.

Nikolaj Petrovitsj keek naar hem tussen de vingers van zijn hand door waarmee hij nog steeds zijn voorhoofd afveegde, en hij voelde een steek in zijn hart... Maar hij weet het dadelijk aan zichzelf.

'Dit zijn onze velden al,' zei hij na een lange stilte.

'En dat daar is geloof ik ons bos?' vroeg Arkadi.

'Jazeker. Ik heb het alleen verkocht. Dit jaar wordt het gekapt.'

'Waarom heb je het verkocht?'

'Ik had geld nodig; bovendien gaat dit land toch op de boeren over.'

'Die jou geen cijns betalen?'

'Dat is hun zaak; en trouwens, ze zullen toch ooit wel betalen.'

'Het is jammer van het bos,' merkte Arkadi op en hij begon om zich heen te kijken.

De streek waar ze doorheen reden was niet schilderachtig te noemen. Niets dan velden en nog eens velden die zich uitstrekten tot aan de horizon, nu eens iets oplopend, dan

weer dalend; hier en daar waren kleine bosjes te zien, en kronkelende, met een enkele lage struik begroeide ravijnen, die het oog herinnerden aan hun afbeeldingen op oude landkaarten uit de tijd van Katharina. Ze kwamen ook beekjes tegen met afgeslepen oevers, en heel kleine vijvers met miezerige dijkjes, en dorpjes met lage hutten onder donkere, vaak half vergane, losgewaaide daken, en enigszins scheve dorsschuren met uit stro gevlochten muren en gapende deuropeningen naast verlaten dorsvloeren, en kerken, de ene keer van baksteen met hier en daar afgebrokkelde bepleistering, dan weer van hout, met scheefgezakte kruisen en slecht onderhouden kerkhoven. Het hart van Arkadi kromp enigszins ineen. Alsof het opzet was kwamen ze enkel haveloze boertjes tegen, op armetierige knollen; de wilgen langs de weg stonden erbij als bedelaars in lompen, met hun gescheurde bast en geknakte takken; magere, ruige, als het ware aangevreten koeien stonden gulzig te grazen langs de sloten. Het leek of ze zojuist waren ontsnapt aan de vervaarlijke, dodelijke greep van iemands klauwen – en, opgeroepen door de treurige aanblik van de krachteloze dieren, doemde midden op deze mooie voorjaarsdag het witte fantoom op van een troosteloze, eindeloze winter met sneeuwstormen, vorst en sneeuw... ‘Nee,’ dacht Arkadi, ‘dit is geen rijk land, hier getuigt niets van overvloed of werklust; zo mag het niet blijven, het kan niet, hervormingen zijn onontkoombaar... maar hoe moeten die uitgevoerd worden, wat moet er worden gedaan?’

Zo peinsde Arkadi... en terwijl hij zo peinsde hernam de lente zich weer. Alles rondom was goudgeel en groen, alles wiegde breeduit en glansde onder de zachte adem van een warm briesje, alles – bomen, struiken en gras; van alle kanten lieten de leeuweriken hun onophoudelijke, heldere trillers uitstromen; kieviten wiekten roepend boven de

laag gelegen weiden, of renden zonder geluid tussen de aardkluiten rond; fraai zwart afgetekend tegen het tere groen van het nog lage zomerkoren stapten er kraaien rond; tussen de rogge, die al wat wit begon te worden, gingen ze echter schuil; slechts af en toe kwamen hun koppen boven de nevelige golven uit. Arkadi keek en keek, en zijn overpeinzingen vervaagden wat, en verdwenen... Hij gooide zijn jas uit, en hij keek zijn vader zo vrolijk, en met zo iets jongensachtigs aan, dat die hem nogmaals omhelsde.

‘Nu is het niet ver meer,’ merkte Nikolaj Petrovitsj op, ‘nog even die heuvel op, en dan is het huis te zien. We zullen het heerlijk hebben samen, Arkasja, je gaat me helpen in het bedrijf, als je dat tenminste niet vervelend vindt. We moeten nu eens nader tot elkaar komen, elkaar goed leren kennen, is het niet?’

‘Natuurlijk,’ zei Arkadi, ‘maar wat is het een prachtige dag vandaag!’

‘Ter ere van jouw thuiskomst, mijn jongen. Ja, het is volop lente. Ik ben het overigens eens met Poesjkin, in *Jevgeni Onegin*, je weet wel:

Hoe smartelijk is uw verschijnen,
Lente, lente, liefdestijd!
Welk een...

‘Arkadi!’ klonk vanuit de tarantas de stem van Bazarov, ‘laat eens een lucifer brengen, ik heb niets om mijn pijp aan te steken.’

Nikolaj Petrovitsj zweeg, en Arkadi, die hem niet zonder enige verbazing, maar ook niet zonder welwillendheid had aangehoord, haastte zich uit zijn zak een zilveren doosje met lucifers te voorschijn te halen en stuurde Pjotr ermee naar Bazarov.

‘Wil je een sigaartje?’ riep Bazarov weer.

‘Wel ja,’ antwoordde Arkadi.

Pjotr kwam naar het rijtuig terug en overhandigde hem samen met het doosje een dikke, zwarte sigaar, die Arkadi direct opstak, waarbij hij zo’n sterke en zure geur van zware tabak om zich heen verspreidde, dat Nikolaj Petrovitsj, die van zijn leven nooit gerookt had, onwillekeurig, zij het onopvallend, om zijn zoon niet te beledigen, zijn hoofd afwendde.

Een kwartier later hielden beide equipages stil voor het bordes van een nieuw houten huis, grijs geschilderd en met een rood ijzeren dak. Dat was dan Marino, ook wel genaamd het Nieuwe Oord, of, zoals de boeren het noemden, de Verlaten Hoeve.

IV

Er kwam geen stoet huispersoneel naar buiten zetten om de heren te verwelkomen; er verscheen alleen een meisje van een jaar of twaalf, en achter haar aan kwam een jongeman het huis uit, die veel op Pjotr leek, gekleed in een korte grijze livrei met witte wapenknopen, dit was de bediende van Pavel Petrovitsj Kirsanov. Hij deed zwijgend het portier van het rijtuig open en knoopte het leer van de tarantas los. Nikolaj Petrovitsj liep met zijn zoon en Bazarov door de donkere en bijna lege hal, waar even een jong vrouwengezicht om een deur gluurde, naar de salon, die volgens de nieuwste mode was ingericht.

‘Zo, we zijn thuis,’ zei Nikolaj Petrovitsj, terwijl hij zijn pet afnam en zijn haren schudde, ‘nu is het zaak dat we een souper krijgen en dat we uitrusten.’

‘Iets eten zou inderdaad niet gek zijn,’ merkte Bazarov op, terwijl hij zich uitrekte en op de divan neerzeeg.